

BELANGRIJKE DATA:

- **Wetenschappelijke avond** is tot nader bericht opgeschort
- **AsMA congres**
Atlanta gaat niet door
- **Gevorderden AME**
Cursus: 05/10 - 16/10

IN DEZE EDITIE:

Openingswoord voorzitter NVvLG	1
European Aviation Mental Well-being Initiative (EAM- WELL)	1
Proposal to adapt the regulations for the use of Insulin in pilots with Diabetes	2
Zorgvleugels - Bijzonder vervoer in bijzondere om- standigheden	3
Jongbloedfonds	4

Nieuwsbrief NVvLG

VOLUME 5, JAARGANG 62

3 E KWARTAAL 2020

Welkom bij de nieuwsbrief

Wie had begin dit jaar kunnen bedenken dat de wereld zo hard getroffen zou worden door COVID-19? Het is echter de nieuwe realiteit. Een waar we allemaal aan zullen moeten wennen. Het mondkapje zit bij mij nog steeds niet lekker, de mensen in de winkel lijken steeds dichterbij te komen staan, de vakantie is geannuleerd met bijbehorende voucher en ook het dagelijkse leven lijkt enkel om het virus te draaien. Banen staan op de

tocht, er heerst veel onzekerheid. Vandaar dat verschillende Europese luchtvaart organisaties een gezamenlijk statement hebben uitgebracht om steun te kunnen bieden aan eenieder, werkzaam in de luchtvaart. Dit statement kunt u vinden op de site.

Desondanks kijken we ook vooruit. De voorbereidingen voor de Advanced AME cursus zijn nog steeds in volle gang. Zoals het er nu uitziet zal deze gewoon doorgang kunnen vinden dit najaar!

Er wordt door het bestuur ook nagedacht hoe op termijn de wetenschappelijke avonden weer plaats kunnen vinden. Het belangrijkste is vanzelfsprekend de gezondheid van u en uw naasten, die wens ik u dan ook van harte toe en ik hoop u op korte termijn weer de hand of anders de elleboog te kunnen schudden!

Jaap Jan Witte
Voorzitter

European Aviation Mental Well-being Initiative (EAM-WELL)

Joint Statement by Leading European Aviation Organisations on Mental Well-Being, Impacted by Covid-19

Statement of concern:

As practitioners involved and concerned in the health and well-being of those employed within the aviation industry, and in particular those who play safety critical roles in the operation (e.g. on the flight deck, cabin, ramp, engineering, maintenance, air traffic control), we would like to register our increasing concern relating to the physical and mental health impact of the ongoing job losses and employment insecurity each part of the sector is facing as a result of Covid-19. Some aircrew professionals may themselves have suffered from Covid-19 infection and be affected by the well-reported clinical and psychological sequelae of illness, which may persist from an as yet unde-

termined period, whilst it is possible that certain individuals may be rendered unfit for duty. The financial crisis facing this industry and the inevitable cost reductions add to the possible or actual effects of COVID-19 infection. Many aviation employees are now facing the loss of their jobs, reduced terms and conditions, and the prospect of ongoing employment insecurity in an uncertain and volatile future. These impacts on individuals' health - both physical and mental - are profound and far-reaching. It is highly likely that the consequences of the COVID-19 crisis could have a direct impact on flight safety in a variety of ways, if not an-

icipated and managed properly. In this respect, 'Just Culture' principles, aiming to foster fairness and safety, should also be adhered to in the COVID-19 crisis.

EAM-WELL therefore urges all stakeholders to implement the following actions...

Lees het hele stuk op:

https://www.awanders.nl/images/EAM-WELL_Statement_1_July_2020.pdf

Vragen ten aanzien van het artikel kunt u stellen op:

info@eppi.eu

Marja Osinga

“In the past years much evidence has been obtained in aviation, in commercial as well as general aviation, that treatment with insulin can be safe for pilots”

Proposal to adapt the regulations for the use of Insulin in pilots with Diabetes Mellitus

Marja Osinga, EAS Representative at the EASA Medical Expert Group provides an update.

Marja also chairs the Netherlands scientific working group NVVLG and is President of the FAI International Medical-Physiological Commission.

Diabetes Mellitus (DM) is a widespread disease, including among pilots. DM type 2, a situation where a relative shortness of insulin exists, arises with increasing age and can be treated by oral medication (tablets) or insulin alone, or by a combination of these medicines. The aim of the treatment is to lower the elevated blood sugar levels, in order to prevent micro- and macro vascular complications. Patients with DM type 1 have an absolute shortness of insulin. The only possible treatment is the prescription of insulin.

As the use of insulin is known to have possibly dangerous effects, which means hypoglycaemia or a low blood sugar level, this is a controversial treatment for pilots. The symptoms of hypoglycaemia can be a decrease of concentration, sweating, tremor, dizziness, decrease of judgement and, without intervention, loss of consciousness. Not every patient is aware of these symptoms of warning, so suddenly an absolute incapacitation can occur. The necessary inter-

vention must be ingestion of carbohydrates (sugar).

For sport pilots with DM, treated with oral medication, the regulations permit flying under some conditions. For pilots needing insulin the requirements are different among the several regulations. Some authorities permit the use of insulin, even for commercial pilots (medical class 1). In other cases, it is allowed to fly only under strict conditions, for a very limited category of pilots.

For a better prevention of complications, nowadays specialists more often prescribe insulin, rather than oral medication.

In the past years much evidence has been obtained in aviation, in commercial as well as general aviation, that treatment with insulin can be safe for pilots, with a very low risk

for hypoglycaemia. Pilots need to follow a protocol, but this has proved to be effective, reliable and safe. The scientific working group of the Netherlands Association of Aviation Medicine performed research and discussed the issue

thoroughly. We are preparing a proposal for more appropriate regulation for the use of insulin for pilots, of which sport pilots are the largest group.

We found that authorities are hesitating to implement the use of insulin. Now we have sufficient evidence that flight safety can be maintained in a selected group of diabetic pilots using insulin, under a defined protocol.

The board of EAS has been requested to support this proposal. The preparations will continue in cooperation with international experts. It was planned to present the proposal at the International Conference of Aerospace Medicine in September 2020, but due to the COVID-19 pandemic the conference has been postponed. It is scheduled to be submitted to the aero medical authorities shortly.

Occupational and Aviation Medicine Unit, University of Otago

24 juni om 23:15

"Halicky, a 59-year-old Las Vegas resident, had waited nine years for this opportunity. It was the first United States commercial flight with a pilot with insulin-treated diabetes at the controls."

<https://edition.cnn.com/.../first-commercial-pilot.../index.html>

CNN.COM

The first US airline pilot with diabetes captains commercial flight

Zorgvleugels - Bijzonder vervoer in bijzondere omstandigheden

door Hetty van Dijk

In deze barre tijden, waarin veel zorgprofessionals zich een slag in de rondte werkten/werken, was er ook tijd voor nieuwe initiatieven. Een van onze leden, Marck Haerkens, voormalig traumachirurg en militair vlieger, slaagde er in korte tijd in om een langgekoesterde wens te formaliseren. Hij richtte samen met twee anderen de Stichting Zorgvleugels op, niet te verwarren met de Wings of Care, waar hij sinds 2008 ook aan verbonden is.

Het idee voor Zorgvleugels bestond al langer bij Marck, eigenlijk vanaf het moment dat hij bij de Koninklijke Luchtmacht (KLu) een terminale collega nog een laatste keer een helikoptervlucht over zijn stad kon aanbieden. Die ervaring liet hem niet meer los. Samen met Peter Berlijn (gepensioneerd Commodore-vlieger van de KLu) en Rick Swinkels (bestuurder van een multinational) zocht hij naar een manier om incidenteel zo'n medisch luchttransport op buitengewone indicatie te kunnen verzorgen.

Het dreigende luchttransporttekort in corona tijd bracht de plannen van de Brabanders in een stroomversnelling. Niet alleen werd de stichting supersnel opgericht, maar werd ook de ANBI status verkregen, werden partners gevonden die royaal doneerden, kwam een voormalige traumaheli, een Bölkow Bo-105 DBS, beschikbaar en werd ook nog toestemming verkregen om die op Volkel te stationeren.

“Dit alles in een ruime week”, ver-

telt Marck aan de telefoon. “We waren niet alleen blij verrast dat dat in zo'n korte tijd gerealiseerd kon worden, maar ook door de vele positieve reacties die we ontvingen. Bijvoorbeeld van de VVAA, die de financiële basis gaf, en het vliegbedrijf Rotor en Wings, die de heli tegen gereduceerd tarief beschikbaar stelde, maar ook van de ministeries van VWS Defensie en de Luchtmacht. Dat geeft blijk van een groot vertrouwen, en mede daardoor kunnen we onze diensten voor de zorg gratis aanbieden. Daar zijn we trots op.

In de drukke tijd zijn we zijn een maand stand-by geweest gedurende de daglichtperiode, als ondersteuning van de reguliere medische heli's. Dat was mede mogelijk doordat de andere activiteiten van Wings of Care door corona op een laag pitje stonden. We konden binnen twee uur vertrekken met patiënten, artsen of medisch materieel. Al zijn we niet ingezet, we hebben toch onze taak volbracht en focussen nu op de toekomst. We willen graag actief blijven voor de medi-

sche sector, maar ook meedoen met goede doelen, zoals de Hoogvliegers en de stichting Ambulancewens”

Meer informatie is te vinden op:

<https://zorgvleugels.nl/>

<https://www.wingsofcare.nl/nl/>

Nederlandse Vereniging voor Luchtvaartgeneeskunde

Nederlandse Vereniging voor Luchtvaartgeneeskunde

Adres:

Kampweg 53

3769 DE Soesterberg

e-mail: secretaris@nvvlg.nl

*"Voor beoefening en bevordering der
luchtvaartgeneeskundige wetenschap"*

Kopij gevraagd!

Alle leden worden in staat gesteld om een bijdrage aan deze nieuwsbrief te leveren. Vooral in tijden van COVID is het erg interessant om uw ervaringen te lezen. Bijvoorbeeld over hoe u geraakt wordt in uw werk?

Stukken kunnen ingestuurd worden aan onze secretaris op secretaris@nvvlg.nl

Bijleveren van een of meerdere foto's wordt zeer gewaardeerd. Zorg aub dat de kwaliteit voldoende is en dat het vrij van copyright is.

Stay safe!

Erik Frijters

Hetty van Dijk

Alex Wanders

www.nvvlg.nl

Prof. dr. J. Jongbloedfonds

De stichting Prof. dr. J. Jongbloedfonds is opgericht op 18 oktober 1984 door de Nederlandse Vereniging voor Luchtvaartgeneeskunde (NVvLG) ter stimulering van wetenschappelijke activiteiten. Het doel van de stichting is: "Het bevorderen, verdiepen en verbreiden van de wetenschappelijke kennis van de luchtvaartgeneeskunde en voorts al hetgeen met een en ander rechtstreeks of zijdelings verband houdt of daartoe bevorderlijk kan zijn, alles in de ruimste zin des woords".

In praktische zin betekent dit, dat het Jongbloedfonds onderzoek op het gebied van lucht- en ruimtevaartgeneeskunde stimuleert door het verstrekken van een financiële bijdrage en/of advies aan de onderzoekers over de vraagstelling, opzet en uitvoering van het onderzoek en de wijze van rapportage en publicatie. De secretaris, Ries Simons, beschikt hiertoe met zijn TNO-achtergrond en deelname in talloze internationale wetenschappelijke commissies over een schat aan ervaring. Bij aanvraag voor een subsidie dient te worden vermeld de doelstelling van het

onderzoek, uiteraard de relevantie voor de lucht- en ruimtevaartgeneeskunde, vraagstelling, methode van onderzoek, planning, begeleiding, totale kosten en tenslotte voor welk deel van het onderzoek subsidie wordt aangevraagd. De ervaring leert dat dit veelal een bijdrage wordt gevraagd in de publicatiekosten.

Helaas is de laatste jaren gebleken dat er in Nederland minder innovatief onderzoek op het gebied van de luchtvaartgeneeskunde lijkt plaats te vinden; althans het aantal verzoeken aan het fonds voor een bijdrage zowel financieel als adviserend is fors afgenomen. Om die reden heeft het bestuur in samenwerking met het bestuur van de NVvLG besloten om ook wetenschappelijke avonden voor vliegerartsen/aeromedical examiners financieel te gaan ondersteunen. Dit doet recht aan de doelstelling van de Stichting (bevorderen en verspreiden van wetenschappelijke

kennis over de luchtvaartgeneeskunde) en de naamgever van de Stichting, Prof. Dr. J. Jongbloed, die actief doceerde en publiceerde over dit onderwerp toen de luchtvaartgeneeskunde in Nederland nog in de kinderschoenen stond.

Mocht u als lid van de NVvLG zelf een onderzoek willen starten, of weet u iemand die daar al actief mee bezig is, schroom niet om hem of haar te verwijzen naar onze stichting, zodat we met elkaar de traditie van een klein land met veel kennis op het gebied van luchtvaartgeneeskunde in ere houden.

Martin Polak (Voorzitter)
Ries Simons (Secretaris)
Christine de Vries (Peningmeester)

<http://www.jongbloedfonds.nl>